

Zwart als kleur van Piet

Het is duidelijk dat de Zwarte Piet-problematisering leidt tot maatschappelijke strijd. Niet erg... als de probleemstelling helder is, want dan is een oplossing in zicht. Dat is echter niet het geval. Historisch onderzoek maakt duidelijk dat Zwarte Piet niet de slavenhandel of andere onderdrukking symboliseert, niets met racisme te maken heeft, maar andere en veel oudere wortels heeft. Zie bijvoorbeeld film en boek *Wild geraas* van Arnold-Jan Scheer. Vechtpet af voor dat onderzoek. Dat een aantal mensen dat slaafse en repressieve ervaren in het zwarte van Piet is echter ook een feit. Het is een bepaalde beeldvorming. Zie het recente boek *De identiteitscrisis van Zwarte Piet* (2018) van Jop Euwijk en Frank Rensen. De huidige beeldvorming is een tragisch feit geworden, niet alleen omdat ze teruggaat op scheve interpretaties van de historie, maar vooral omdat we de naam van de kleur zwart niet kunnen veranderen en ook niet de erbij horende associaties.

Kernmerk van de nacht is dat de zon niet schijnt, maar als dat overdag wel het geval is, dan kun je toch een *zwarte* dag hebben, erger nog je kunt voor langere tijd in een *zwart* gat vallen en daarvan kun je *zwart*-gallig worden. Laten we niemand *zwart* maken, maar wel inzien dat in veel talen de kleur zwart ook verbonden is met negatieve gevoelens en duistere gedachten en praktijken. Evident. Met zijn allen maken we in ons taalgebruik de kleurzwart tot iets van het kwaad. De enige die dat probleem zou kunnen oplossen is Wim Daniëls, maar laten we onze verwachtingen maar zwaar temperen.

Zo, en nu dan het punt dat je een zwart / donker uiterlijk hebt. Dat feit heeft met de in de taal verankerde negativiteit **niets** te maken. Er is wel een ander feit: Sint Nicolaas was ongetwijfeld zeer donker van huid. Hij was bisschop van Myra, de toenmalige hoofdplaats van Lycië in Klein-Azië. Kennelijk heeft niemand er bezwaar tegen dat hij blank wordt afgebeeld en voorgedragen, een valse voorstelling van deze Heilige, misschien wel heiligschennis. Dit is wel een bepaalde vorm van racisme. Daar mogen we met een gerust hart tegen protesteren. Op weg naar de Zwarte Sinterklaas.

Onze medeburgers die last hebben en zelfs lijden vanwege hun beeld van de Zwarte Piet-traditie, vaak bewogen en constructieve burgers, moeten nadenken over hun methode. De weg van openbare protest leidt tot niets. Het is werkverschaffing aan groepen hooligans, die hun negatieve energie-overschot er op gezette tijden uit willen rammen. Begrijpelijk, ik snap het wel, maar het is niet goed te keuren. Ik zie veel meer in een houding en methode die overeenkomt met het Ubuntu-denken van Nelson Mandela en Tutu, eenvoudige mensen met een groot karakter. Ga die toer op.

Ad Maas

